

Večernik

Leto III. (X.), šte. 286

Maribor, sobota 14. decembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Baldwinov afront proti vladi

BIVŠI KONSERVATIVNI MINISTRSKI PREDSEDNIK OSTRO KRITIZIRA POLITIKO SEDANJE DELAVSKE VLADE V ANGLIJI.

LONDON, 14. decembra. Bivši konservativni ministrski predsednik Baldwin je imel v Edinburgu pred 2.000 udeleženci na zborovanju govor, v katerem je silno ostro kritiziral sedanjo delavsko vlado. Uvodoma se je bavil Baldwin z obnovitvijo diplomatskih odnošajev med Veliko Britanijo in sovjeti, pri čemur je naglašal, da delavska vlada ni znala izsiliti nobenih jamstev, da se ne bo zopet ponovila komunistična propaganda, temveč je v celoti sprejela ruske predloge.

Kar se tiče proračuna, je Baldwin mnenja, da bo znašal primanjkljaj 20—40 milijonov, ki ga bo mogoče kriti samo z zvišanjem dosedanjih davkov in uvedbo novih davkov.

Zelo ostro je kritiziral bivši ministrski predsednik tudi vladno predlogo o premo govnom zakonu. Posledica tega zakona bo, da bodo druge države prepovedale uvoz angleškega premoga, da tako ščitijo svoje producente in konzumente. Radi tega pa je neizogibna nova težka kriza angleške premo govne industrije.

Skrajno nepovoljno se je izrazil Baldwin tudi o vladnih metodah za pobijanje brezposelnosti. Najboljši dokaz, da je vladna politika v tem vprašanju zavožena, je pač odbor v delavski stranki sami, ki je podobna sedaj na zunaj ugaslemu, znotraj pa še vedno delujočemu vulkanu, ki grozi, da prične bruhati vsak trenutek.

Odhodnica dr. Ivana Jurečka.

Drevo se v ožjem krogu svojih prijateljev poslovi od Maribora dosedanjega oblastni sanitetni referent dr. Ivan Jurečka, ki odhaja na svoje novo službeno mesto v Ljubljano kot zdravstveni inspektor dravske banovine. Dr. Ivan Jurečko, ki je prišel v Maribor takoj ob prevratu, opravljal do l. 1924. službo okrajnega zdravnika, po tem letu pa oblastnega sanitetnega referenta pri bivšem velikem županstvu, je bil v Mariboru splošno priljubljena osebnost. Posebno težko pa bodo njegov odhod občutili številni siromaki, za katere je skrbel bolj kakor za samega sebe. Dolgo vrsto let je sodeloval pri tukajšnji Protituberkulozni ligi, kjer je brezplačno stavljal bolnikom na razpolago svoje znanje, skrb in požrtvovalnost. Skoraj nepregledna je vrsta siromakov, katerim je dr. Ivan Jurečko brez odškodnine vrnil izgubljeno zdravje. Želimo mu zato tudi na novem mestu obilo uspeha in požrtvovalnega dela v zdravstveni prospeh našega naroda!

Mariborski okrajni cestni odbor

je na svoji seji, ki se je vršila v četrtek v navzočnosti srezkega načelnika dr. Ipavca kot zastopnika banske uprave, soglasno sprejel proračun za dobo od 1. aprila 1930 do 31. marca 1931. V proračunu so med drugim izdatki za gradnjo oz. popravo cest: Bresternica - Sv. Križ, Limbuš - Hoče, Maribor - Pobrežje do pokopališča, Sv. Peter - Pesniška dolina in Lehen - Ribnica. Popraviti bo treba tudi močno izvoženo bivšo državno cesto v Pesniško dolino in proti Apaški kotlini. Vsa ta dela bodo izvršena večinom s posojilom, katero je finančno ministrstvo že odobrilo. Za kritje so bile določene sledeče cestne doklade: 100% na zemljarino, 30 na zgradarino, 40 na pridobnino, 25 na rentnino in 25 na družbeni davek.

Potovanje kralja Borisa v Pariz in London

SOFIJA, 14. decembra. Bolgarski kralj Boris je odpotoval za dalj časa v inozemstvo. Ustavil se bo najprej v Rimu, nakar bo posetil Pariz in London. Njegovemu potovanju pripisujejo v političnih krogih velik politični pomen.

Albanija razpušča svoja poslaništva

TIRANA, 14. decembra. Vlada je razpustila poslaništvo Albanije v Berlinu in Angori. Tudi na Dunaju bo v bodoče samo albanski konzulat.

Arrestacija bivšega predsednika Mehike

NEWYORK, 14. decembra. Bivši mehikanski državni predsednik, general Calles, ki je na potu v Zedinjene države, je bil na parniku »Bremen« brezlično obveščen, da bo takoj, čim zopet stopi na mehikanska tla, aretiran. Sedanja mehiška vlada ga namreč obtožuje, da je skriv umorov generalov Blance in Martineza l. 1922.

Senzacija v Mariboru.

Med številnimi »svetovnimi« potniki, ki pasirajo Maribor so nekateri res vredni pažnje našega občinstva. Tako tista dva artista, ki sta letošnje poletje prispela v Maribor iz Kiela na motornem čolnu, ki je obenem tudi vozilo na kopni zemlji. Sinoči sta se na povratku z daljše turneje po vseh delih sveta ustavila na Glavnem trgu, kjer je bilo čudno vozilo predmet občudovanja velike množice občinstva. To sta artista Hamburgčan Feldgen in Poljak Niklaszewski. Dosedaj sta pogumna potnika prepotovala 14 držav, v katerih sta absolvirala na suhem 33.600 km, in preko 4000 km po vodi. — Odtod sta namenjena po naši državi v Bolgarijo, skozi Turčijo v Azijo, dalje v Egipt in iz Severne Afrike nazaj v Evropo. Pot hočeta končati l. 1931.

Umor znanega fašistovskega kiparja

RIM, 14. decembra. Znaní komunist Donati, ki ga je policija že dolgo zasledovala, je vdrl v atelje znanega fašistovskega kiparja in vojnega dobrovoljca Salvignia ter oddal takoj nanj 5 streliv. Kipar se je zgrudil na mestu mrtev na tla. Ena krogla je zadela tudi kiparjevega pomočnika, nekoga 16letnega delavca, ki je istotako podlegel poškodbi. Atentatorja so aretirali in se bo moral radi večkratnega umora zagovarjati pred izrednim sodiščem za zaščito države.

Spomenik padlim francoskim generalom

PARIZ, 14. decembra. V invalidski kapeli so slavnostno odkrili spomenik v svetovni vojni padlim francoskim generalom, ki je ves iz belega marmorja. Na njem so z zlatimi črkami vklesana imena vseh padlih generalov in sicer 41 generalov, ki so padli neposredno na bojišču, 12 generalov, ki so podlegli poškodbam v zaledju in 40 generalov, ki so postali žrtve raznih vojnih bolezni.

večja zapreka za razvoj gospodarskih odnošajev med narodi. To je vodilo vse države v zagato, iz katere je edini izhod sporazum, revizija starih nazorov v teoriji in revizija osnov, na katerih počivajo gospodarski odnošaji narodov v praksi. Rešiti treba vprašanje, ali so nasprotstva v gospodarskih odnošajih med posameznimi narodi res nepremostljiva ali pa so morda vendarle narodi navezani drug na drugega, kakor kupec na prodajalca, dolžnik na upnika. Predlog za carinsko premirje je odgovor na to vprašanje, ki kaže, da bo v gospodarski politiki končno prevladal duh sporazuma.

Naša nova revidirana carinska tarifa ne sme razočarati pristašev sporazuma, četudi je naša država tekom zadnjih let naletavala na vedno večje

zapreke v izvozu svojih agrarnih proizvodov na svoje prejšnje trge. Baš ta okolnost nas sili, da v naši gospodarski politiki ne zgrabimo z obema rokama za predlog o carinskem premirju. Obdržati moramo v glavnem današnje stanje, izvršiti pa potrebne korekture v carinskih postavkah industrijskih proizvodov. Naša carinska tarifa je v veljavi že iz leta 1925., in je danes že lahko določiti, katera zaščitna carina je dosegla svoj namen in je upravičena, in katera je zopet neupravičena obremenitev konzumentov. S tega vidika se glasi tudi v Beogradu sprejeti predlog ljubljanske zbornice, naj se nezadostno zaščitene industrije bolj zaščitijo, po nepotrebnem zaščitene industrije pa se naj prepuste usodi. Cilj revizije carinske tarife mo-

ra torej biti ne toliko carinsko-političnega, ampak bolj gospodarskega značaja, ker mora iti za tem, da se z ukinitvijo nepotrebnih visokih carin industrij, ki tekom zadnjih štirih let niso mogle opravičiti svojega obstanka, razbremenijo konzumenti in omogoči zvišanje carin pri onih industrijah, ki so tudi pri dozdajni nezadostni carinski zaščiti opravičile svoj obstanek. Carinska revizija pa mora tudi spravi v sklad interese industrije z interesi fiska in konzumentov. Zlasti morajo biti revidirane carine, ki preveč obremenjujejo našega največjega konzumenta, kmeta. Pasti mora ideja ekonomskega egoizma, ki je največja nasprotnica gospodarskega sodelovanja narodov, ne da bi pri tem trpeli interesi našega celokupnega gospodarstva.

Predlog o carinskem premirju in reviziji carinskih tarif

Pred nekaj časom je bil našim gospodarskim zbornicam in organizacijam dostavljen predlog o carinskem premirju, da izrazijo o njem svoje mišljenje. Dne 10. t. m. pa se je vršila v Beogradu konferenca delegatov teh zbornic in organizacij iz cele države, ki je razpravljala o mednarodni konvenciji za carinsko premirje, predlagani od Društva narodov, ter v zvezi s tem o reviziji naše carinske tarife. Zbornica za trgovino in industrijo v Ljubljani je že poprej predlagala v pogledu revizije carinske tarife svoje dobro utemeljene predloge. Ti gredo za tem, da se revizija ne sme omejiti samo na carinske postavke, ampak mora obsegati tudi odredbe zakona o splošni carinski tarifi; revizija se mora izvršiti na način, da bo zagotovljena možnost zaščite interesov domače produkcije; provesti se mora v vsej tarifi načelo svobodnega uvoza surovin in minimalne obremenitve pogonskega materiala za stroje v produkciji; v industrijski politiki treba raztegniti neodnost za uvoz polfabrikatov in pomožnih produkcijskih sredstev, dane v sedanji tarifi samo nekaterim industrijskim skupinam, tudi na ostale panoge produkcije; one panoge proizvodnje, ki kvalitativno morejo kriti potrebe domačega trga, treba izdatnejše zaščititi; znižati treba carine, ki so bile v svrhu pogajanj z drugimi državami previsoko določene; upoštevati treba dejstvo, da je v produkcijskih stroških naše in tuje industrije razlika 25%; v svrhu napredka v elektrifikaciji naše zemlje treba znižati carine na uvoz elektrotehničnega in instalacijskega materiala, ki se ne proizvaja v državi; Beograjska konferenca je skoro vse predloge ljubljanske zbornice po referatu njenega tajnika g. Mohoriča soglasno sprejela.

Koincidenca revizije naše carinske tarife s predlogom ekonomske sekcije Društva narodov o carinskem premirju je le slučajna, vendar pa bo vplivala na duh naše revidirane carinske tarife. Predlog Društva narodov je prva konkretna oblika ideje Panevropo, o kateri bodo razpravljali koncem januarja v Ženevi. Predlog vsebuje obvezo za vse države, da ne bodo v roku gotovega števila let povišale carin, niti v kakršnikoli obliki otežkočale prometa blaga s sosednimi državami. To bi naj bila prva etapa k ukinitvi carinskih mej v evropskem blagovnem prometu in ustvarjanju evropske gospodarske zajednice. Predlog je prvi znak, da zmaguje v gospodarski politiki evropskih držav novi duh. Dočim je med vojno in tudi še po vojni bazirala gospodarska politika vseh držav na nazoru, da korist enega naroda pomeni vedno škodo za drugi narod, in je tako tvorila trgovina neko vrsto borbe med državami, se je po vojni razvila potencirana protekcionistična carinska politika, ki se je izkazala kot naj-

Kneserjeva pot

Vas pelje k cenenu nakupovalnemu izvirku ur, dragocenosti, zlatih in srebrnih predmetov vseh vrst.

F. KNESER
URAR, MARIBOR

Aleksandrova c. 27, preje Kiffmann.

Zapuščenost božjih hramov v Mariboru

ZANEMARJENOST IN ZAPUŠČENOST EVANGELSKA IN MAGDALENSKE CERKVE.

Naš Maribor se je razvil tekoma zadnjih let v prav čedno in prijetno mesto. Stare stavbe so se prenovile, zrastle so mnoge nove, ki delajo čast posameznikom in tudi celemu mestu, ki napravlja na tujca prijeten utis. Zlasti središče našega mesta je mnogo pridobilo s prenovljenim Grajskim trgom in s Scherbaumovimi lokali na vogalu Kopališke ulice. Tudi kolodvor ska četrt se je povzdignila z Vlahovičovo hišo. Prihodnje leto pa se nam obeta, da bo izginila še mučna odprtina med Osetovo hišo in državnim mostom, ki močno kazni Glavni trg. Privatni in javni inicijativi se je posrečilo v zadnjih par letih napraviti velik korak v napredku našega mesta in vsaj deloma nadoknaditi, kar se je zamudilo v dolgih prejšnjih letih v tem oziru.

Seveda je pa kljub temu še vedno mnogo nedostatkov, ki kazijo zunanje lice našega mesta in se bodo morali popraviti prej ali slej. Za danes hočemo opozoriti le na mariborske cerkve. Vsaj nekatere izmed njih potrebujejo temeljite prenovitve svoje zunanjsčine. Drugim mestom so hiše božje v poseben okras, ne na tako v Mariboru, izvzemski morda stolno in frančiškansko, ki sta prav impozantni in zanimivi stavbi, katere si ogleda vsak tujec. Druga pa je z evangelsko in magdalensko cerkvico.

Odkar je bivša oblastna samouprava postavila stanovanjsko palačo v Strošmajerjevi ulici, je tudi ta del mesta mnogo pridobil. Zelo na kazi to četrt evangelska cerkvica ob vogalu Trubarjeve in Gregorčičeve ulice. Daš im cerkvica lepo lego in čedno stavbo in bi prišla njeno idiličnost lahko do polne veljave, je vendar vse okrog nje v takem stanju, da ne vzbuja prav nič idiličnega čuta, ampak pred vsem čut zapuščenosti in zanemarjenosti. Drevesa in razno grmičevje, ki je bilo prvotno zasajeno okrog cerkvice v okras, je že zdavnaj prerastlo, se zgostilo in vse skupaj napravljaja danes utis nekultiviranosti, katere ne najdeš v zadnji hribovski vasi okrog cerkve, pač pa v Mariboru in celo v sredini mesta. Sekira, žaga, kramp in drevesne škarje bi našli tukaj dosti hvaležnega posla, pod pravim vodstvom seveda. Tudi ograja — če se sme imenovati tistih par pokvečenih drogov in zarjavela žična ograja — je skrajno potrebna obnove. Naši hribovci nimajo samo boljše, ampak tudi lepše ograjene svoje pašnike in vrtove, kakor pa je ta cerkvica. Le pogledite tisto leso, ki vodi v župnišče in primerjajte lese zunaj na deželi, ki ne vodijo k hišam, ampak kam drugam, pa boste videli razliko. Kratkotermalo: v Mariboru ne najdete zlepa javnega, pa tudi ne privatnega splotja, ki bi kazalo samo na sebi in v svoji neposredni okolici večjo zanemarjenost, kakor jo najdete pri tej cerkvici v sredini mesta.

Čigava je krivda in kakšne so gnotne razmere tukajšnje evangelske župnije, to javnosti ne zanima. Znano ji je pač, da so pripadniki evangelske veroizpovedi razni precej pečični in ugledni gospodje. Javna tajnost je, da pride preko meje tudi v naš Maribor pod razno pretvezo in v različne namene precej dobre valute. Prav gotovo se more ta nedostatek odpraviti prav lahko, če se le hoče. Mnogi pa so mnenja, da se ta zanemarjenost in zapuščenost vzdržuje namenoma in se kaže tujcem, češ, kako slabo se godi evangelski cerkvi v naši državi. Zakaj tujci ne zahajajo v naše Prekmurje, kjer imajo naši evangeličani prav lične hiše božje, pač pa prihajajo v Maribor. Pa bodisi to ali ono, javnost je upravičena zahtevati, da se odstrani madež z lica našega mesta.

Mnogo boljše ni z našo magdalensko cerkvijo, ki se že podira in zida več desetletij. Letos je z njene strehe celo padala opeka pri mirnem vreme-

nu in ogrožala pasante. Takale starinska kapela, kakor je cerkev sv. Magdalene, je morda zgodovinsko zanimiva, a njeno stanje mora biti vsaj tako, da si človek upa v njo in si jo more brez življenske nevarnosti ogledati od zunaj. — Sicer pa je magdalenska župnija s svojo okolico največja po številu duš in upravičeno zasluži primerne stavbe cerkve.

Nekaj posebnega pa opaziš, ako ubereš pot iz Kralja Petra trga proti cerkvici preko njive in mimo župnišča. Na ovinku proti župnišču te zašegče v nos posebni parfum, ki ga proizvaja tam nakopičeni hlevski gnoj. Enkrat je bila napravljena tam posebna jama, ki pa menda ni še nikoli imela svojega pokrova. Zdaj je tudi že jama razpadla in gnoj se lepo pari in daleč na okrog opominja, da si na — kmetih. Ko pa zaviješ na tem zanimivem vogalu proti župnišču, pa glej, da srečno prebrodiš gnojnico, ki se cedi iz svinjskih in kravjih hlevov kar lepo po domače na pot. — Ako se na deželi napravljajo vzorne jame za gnoj in gnojnico s pomočjo oblasti, naj bi se napravila taka jama tudi pri magdalenskem župnišču na ta način, ako ni druge poti. Dokler se pa to ne napravi, naj se pa prehod zapre in gnoj odvažja kam drugam.

O teh dveh glavnih nedostatkih smo namenoma izpregovorili sedaj v jeseni. Morda se merodajni faktorji čez zimo le odločijo, da bodo odpravili te madeže našega mesta vsaj spomlad. Druge malenkosti ne navajamo, n. pr. to, da bodo morali naši očetje frančiškani kmalu preskrbeti svojima zvonikoma — nov klobuk in pa nekoliko renovirati zid ob Kopališki ulici. Preje ga je zakrivalo drevje, drevesa so podrli in zdaj kaže ta zid kaj žalostno figuro v sredini mesta.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 14. decembra ob 20. uri »Velika abeceda«. Kuponi.
Nedelja, 15. decembra ob 15. uri »Župan Stilmundski«. Kmečka predstava. **Globoko znižane cene.** — Ob 20. »Wormski orožar«. **Znižane cene.** Kuponi.
Ponedeljek, 16. decembra. Zaprto.
Torek, 17. decembra. Zaprto.
Ptujsko gledališče.
Sreda, 18. decembra ob 20. uri »Wormski orožar«. **Gostovanje Mariborčanov.**

Tvoja slika

v lepem okvirju je najprimernejše darilo za Božič!

Okvirje v priznani prvovrstni izdelavi izvršuje samo

specijal. strokovni zavod

Miho Vahtar
Gosposka 37

Novosti najfinejšega okusa prispele

Razpored pridobnine za davčno l. 1929.

Razpored pridobnine za davčno leto 1929 je razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med običajnimi uradnimi urami v času od 16. decembra do vštete 23. decembra pri davčni upravi v Mariboru, soba št. 67. Vsi davčni zavezanci se obvestijo še posebej o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem osnovnem davku. Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v 30 dneh po prejemu dotičnega plačilnega naloga. Pritožbe se kolekujejo z 20 Din. —

Za jesen in zimo KARO čevlji. VI.

Mariborski in dnevni drobiž

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja v mariborski garniziji.

V torek, 17. t. m. na rojstni dan Njeg. Vel. kralja Aleksandra, se bodo vršile v stolnici, pravoslavni in evangelski cerkvi ob 10. dop. slovesne službe božje. Zahvalni pobožnosti v stolnici bodo prisostvovali oficirji 45. pp. in 32. art. polka ter inž. podoficirske šole; v pravoslavni kapeli oficirji mariborskega vojnega okrožja, v protestantski cerkvi oficirji mariborske žandarmerijske čete in vojaške bolnice. Rezervni oficirji bodo prisostvovali službi božji v stolnici. Pri prihodu in paradi bosta sodelovala en bataljon in ena baterija. Pehota se postavi na Slomškovem trgu z levim krilom pri škofijski palači, artiljerija v Orožnovi ulici, levo od pehote vojaška godba, oficirji izven stroja ter rezervni oficirji. Čete in oficirji morajo biti na svojih mestih ob 9.45, prihod 9.55, paradni marš po maši na Trgu Svobode. Obleka za oficirje: dopoldne svečana za stroj (ešarpa, bele rokavice), popoldne praznična. Ob 6. zvečer bo po glavnih mestnih ulicah vojaška bakljada z godbo, ob 9. zvečer pa priredi Oficirski dom slavnostni ples v veliki dvorani Uniona. Vstop samo s povabilom, rezervni oficirji se pozivajo, da se v smislu službenih pravil udeležijo svečanosti. Kdor je zadržan z neodložljivimi posli ali službo, naj javi to najdalje do 17. t. m. ob 9. dop. pismeno komandi mesta. V prostorih rez. oficirjev v Jurčičevi ulici bo rez. oficirjem na razpolago knjiga za vpisovanje, ki se bo vršilo pred in po paradi.

Na mestnem fizikatu

se v četrtek, dne 19. decembra, stranke ne bodo sprejemale in sicer radi čiščenja uradnih prostorov. —

Vprašanje preselitve »Gostilničarskega lista« v Maribor.

Vodstvo Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru nam javlja, da »Slovenčeva« vest o preselitvi zadrugnega organa »Gostilničarskega lista« s 1. januarjem iz Celja v Maribor, ne odgovarja istini. Radi prenosa lista iz Celja v Maribor dosejda še ni bil izvršen noben sklep. Na zadnji seji se je pač razpravljalo o tem, vendar pa se bo o končni odločitvi šele sklepalo. —

Dijaški kuhinji v Mariboru

so poklonili mariborski gg. odvetniki po g. dr. Fero Müllerju v spomin gospoda notarja dr. Firbasa 430 Din, ki so preostali iz zbirke za venec. Ga Eleonora Švrljuga, soproga finančnega ministra, je nakazala v počaščenje spomina pokojnega dr. Karla Glaserja 500 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala! —

Na naslov občine Studence.

Ze pred dvema letoma bi bila morala studenska občina povrniti raznim strankam, ki so morale po uvedbi električne razsvetljave odplačevati z uporabo toka vrod tudi napeljavo električnega omrežja, dotične zneske. Potem se je povrnitev preložila na december 1928 in je bila predvidena tudi v proračunu za l. 1928. Če smo prav poučeni. Toda lani se to ni izvršilo ter se je preložilo na letos. Zdaj se pa bliža leto koncu, a o vrnitvi teh zneskov, ki jih dolguje občina svojim številnim občanom, ni ne duha ne sluha.

Vsota znese lepe desetisočake, ki bi zelo dobro došli zlasti delavskim rodbinam pred prazniki. Zato pozivamo, da občina že vendar to zadevo uredi. Saj ni socialno, ako se toliko časa zavlačuje izplačilo tujega denarja. — Tudi še iz drugih razlogov bi želeli, da se to vprašanje reši, dokler smo še sami gospodarji. Zakaj govori se, da bomo že prav v kratkem priključeni mestu. Kje bomo potem iskali svoj težko prisluženi denar?

Zimskosportni odsek SPD Maribor-Ruše prosi vse amater-fotografe, da mu podarijo od vsakega posnetka, osobito zimskosportnega, po eno kopijo. Te kopije se najpreje razstavijo v skrinjicah pri Unionu in na kolodvoru, a potem se vlepajo v odsekov album. Slike naj se oddajo odsekovemu blagajniku g. Vetrilu, urarna Stojec, Jurčičeva ulica. — R.

Pomladno cvetje na zimskem trgu.

Na današnji trg so dospela velike količine belega teloha ali »snežinka«. Te cvetlice so znanilke obilnega snega, a pojavljajo se v izredno toplih dneh pozne jeseni. Cvetja željno občinstvo je cvetlice na mah razgrabilo. —

Za Božič.

3158

Poznate naše cene? Ako ne, prepričajte se sami, kako je pri nas vse ceno. Prosti ogled. Nikogar se ne sili k nakupu. Prodaja tudi na obroke. Izložbe so ob nedeljah celi dan odprte.

M. J. LGER^{JEV} SIN
urar in juvelir,
Maribor, Gosposka 15.

Ugodna prilika za pouk v glasbi.

Kakor smo svoječasno že poročali, se je ustanovilo godbeno društvo »Lira« v Lajtersperku-Krčevini; kapelnik je gosp. Alojzij Polič. — Namen društva je tudi ta, da se izvežba potrebni naraščaj. — Odbor vabi vse one čez 14 let stare mladence, ki imajo muzikalni posluh in veselje do godbe, naj se v nedeljo, dne 22. decembra ob 9. z dovoljenjem starišev prijavijo v gostilni Prah v Krčevini (posebna soba) za vpis! Izvolijo si lahko katerikoli godbeni instrument, bodisi pihalo ali godalo na lok. Pouk se bo vršil v posebni sobi gostilne Prah. Društveni odbor bo istega dne sprejemal tudi dobro izvežbane godbenike, ki tačas niso pri nobeni godbi, pa bi želeli kot izvršujoči člani pristopiti h godbenemu društvu »Lira«. Razen tega bi se sprejelo tudi nekaj dečkov in deklic v starosti vsaj 8 let, kojih stariši želijo, da se otroci učijo igranju na gosli ali na klavirju. Te priglasence (otroke) bo g. kapelnik začasno poučeval v svojem stanovanju, Slovenska ulica št. 12 v Mariboru. Najnižja ukovina se bo določila po dogovoru. —

Naval krvi,

tesnoba srca, zasoplenost, dražljivost živcev, migreno, otožnost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo da služi »Franz Josefova« voda pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah. —

Kravate kupujte

samo v specialni trgovini kravat K. Pečenko, Vetrinska ul. 24, Maribor, kjer dobite najlepše in po tovarniških cenah.

3250

Božične in novoletne razglednice Jugosl. Matico

so prav lične, in se dobijo po vseh tukajšnjih knjigarnah in trafikah. Narodno občinstvo se vljudno naproša, da pridno posega po njih, ker je čisti dobiček namenjen našim bratom preko... 3261

Zborovanje Trgovsko bolniško in podpornega društva.

V četrtek, dne 19. decembra, priredi ob 20. uri v dvorani hotela »Črni orek« v Mariboru Trgovsko bolniško in podporno društvo zanimivo zborovanje, na katerem se poda poročilo o dosedanem delovanju društva in poročilo o izvedbi višjega zavarovanja po sklepu letošnjega občnega zbora. Poroča nadalje zastopnik Pokojninskega zavoda o važnih zadevah pokojninskega zavarovanja in delovanja zavoda v preteklem poslovnem letu. V interesu vseh privatnih nameščencev in delodajalcev je, da se tega važnega zborovanja polnoštevilno udeležijo. — 3260

Velika kavarna.

V ponedeljek popolnoma nov velemestni kabaretni spored. — 3270

V vednost železniškim upokojencem in upokojenkam.

Društvo železniških upokojencev, podružnica v Mariboru, naznanja svojim članom, da se bo vršil v nedeljo 5. jan. v Gambinovi dvorani v Mariboru redni občni zbor. Začetek točno ob 10. dop. Vsi člani društva so povabljeni, da se zbora polnoštevilno udeležijo. — Predsedstvo. 3269

7. Jeras: Planina smrti

Končno leži pred nami dolgo pričakovana in obetana knjiga, ki je imela namen, izpolniti občutno vrzel v naši memoarni literaturi. Vrzel več ne zeva, toda popolnoma izpolnjena še ni: »Zakaj si nam, prijatelj avtor, toliko onega, kar še živi v Tebi, v svoji skromnosti zamolčal? Saj veš, da hlastamo po realnosti, da se nam hoče videti! In tega nam je pisec podal prilično malo — pač nekaj iz svoje skromnosti — kakor rečeno — nekaj pa, ker je hotel ostati — poet. In res smemo imenovati knjigo veličasten poem junaštvu, trpljenju in samopregovoru onih, ki so — videč pred se boj le veliki cilj, Jugoslavijo — nastopili, kakor pisec, križev pot, ki jih je vodil v negotovost: v zmago ali smrt? A niso se vprašali, in nastopivši pot, niso krenili ž nje, dokler ni bila dognana njihova usoda — tako ali tako. Slava njim — mrtvim, čast in priznanje onim, ki še hodijo med nami in kljub temu zase ne zahtevajo »niti koristi niti slave«!

Pisec nas vodi iz Valjeva, kjer ga je zatekla svetovna vojna in kjer je vstopil v četo vojvode Vuka — majorja Vojislava Popovića kot komita skozi vse one velike in tužne dogodke, ki so napravili iz srbskega dela našega naroda legendarnega junaka in mučenika svojega prepričanja, svoje vere in ljubezni do svobode ter rodne zemlje. Popelje nas v Niš, Kruševac, na Kosovo polje, od Prizrena do Peči in nato čez albanske krše v Skadar, ki je veljal kot konec trpljenja. A še dolgo ga ni bilo: niti slovanski Jadran ga ni prinesel — trebalo je mimo Krfa in Vida, »otoka smrti«, da se je zjasnilo lice Usodi, ki je vodila avtorja.

In vse to je prikazano s finim, — pravim naravnost — umetniškim čutom, kaj dopuščajo estetski razlogi in kaj je treba, da ostane zastrto pred našim duševnim očesom, ako naj ostane knjiga — poem. Koliko je v knjigi patriotske ljubezni, to se da težko oceniti: vzami zato knjigo sam in jo čitaj! Če se omenim, da je knjiga opremljena s celo vrsto simboličnih ilustracij, ki jih je izdelal Mirko Šubić, hočem s tem le še podčrtati, da »Planina smrti« ni navadna knjiga spominov, ampak se bliža umetninam.

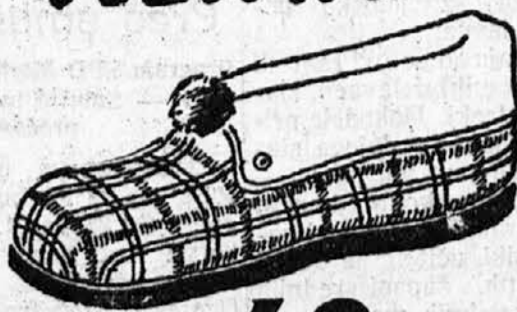
Prijetni tisk in sijajna oprema (papir in vezava) delata ceno (25 Din za vezano, 20 Din za broširano izdajo) naravnost malenkostno. — V Mariboru se knjiga razprodaja v podružnici Tiskovne zadruga ter pri podpisnem (na drž. realki).
M. Kovačič.

Litteraria

Naše mladinsko slovstvo. Med tem, ko je drugo naše slovstvo v precejšnjem zastoju, se mladinsko razvija v zadnjem času zelo živahno. Danes imamo Slovenci kar pet mladinskih mesečnikov: »Zvonček«, »Vrtec«, »Angelčka«, »Naš rod« in »Mladega junaka«, a slovenske sestavke v vezani in nevezani besedi prinašata tudi v Beogradu izhajajoči »Glasnik podmladka rdečega križa« in splitski »Mladi stražar«. Mimo tega pa imata tudi oba vodilna dnevnika, »Jutro« in »Slovenec«, vsako nedeljo posebno mladinsko prilogo, ki jo polnita z izvirnimi prispevki domačih mladinskih pisateljev, deloma pa s prevodi iz svetovnega mladinskega slovstva. Predlansko leto je bila v isti namen osnovana Mladinska Matica, ki izdaja vsako leto po štiri knjige za mladino, a z izdajanjem mladinskih knjig se pečajo tudi: Tiskovna zadruga v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Jugoslovanska knjigarna, tiskarna Rode & Martinčič in knjigarna Goričar & Leskovšek v Celju ter več ali manj tudi vsa ostala slovenska založništva. Dnevnik »Jutro« izdaja iz ponatisov svojih ilustriranih pravljic posebno knjižnico, a mnogo mladinskih knjig izide tudi v samostojni založbi. Prav tako se je pa v zadnjem času pomnožilo tudi število mladinskih pisateljev in pesnikov. Dočim so starejši razen Ksaverja Meška in Janka Samca skoraj vsi utihnili, se živahno udeležujejo Mirko Kunčič, Danilo Gorinšek, Gustav Strniša, Radivoj Rehhar, Franjo Roš, France Bevk, Ivan Albreht, Tone Seliskar, Ksenija Prunkova, Julij Slapšak, Vilko Mazi, Lea Fatur, Josip Mandot in mnogi drugi.

HUMANIK

Priporočljiva
božična - darila

48-

129-

3243

Nekateri od teh so izdali že po več knjig, drugi pa sodelujejo pri mesečnikih in mladinskih prilogah.

Letošnje knjige Mohorjeve družbe. Mohorjeva družba v Celju je razposlala te dni svojim članom, katerih je preko 50.000, petero knjig, in sicer »Koledar za l. 1930.«, »Zgodovino slovenskega naroda«, katero po smrti začetnika dr. J. Grudna nadaljuje dr. J. Mal, »Življenje svetnikov«, »Slovenskih večernic« 82. zvezek, ki prinaša Ivana Zorca sijajno in krepko pisano ljudsko povest »Domačija ob Temenici« in Slavka Savinška povest »Grče«. Najpomembnejše delo vseh letošnjih edicij je brez dvoma »Zgodovina slovenskega naroda«, ki se odlikuje tudi po tisku in opremi, dočim povesti in slovstveni prispevki v »Koledarju« v splošnem ne segajo nad povprečnost. Prikupna pa je oprema z originalnimi naslovnimi stranmi.

Novi knjižnica. Umetniška propaganda v Ljubljani (s sedežem v Loki pri Zidanem mostu) je ustanovila novo knjižnico »Dobra knjiga«, ki bo izhajala vsak mesec in prinašala prevode iz svetovnega slovstva in izvirna pripovedna dela domačih pisateljev. Te dni je izšla prva knjiga, Karla Čapka roman »Krakatit« v prevodu Ferda Kozaka.

Nemška sodba o Ivanu Cankarju. O nemških izdajah spisov Ivana Cankarja »Der Knecht Jernej« in »Das Haus zur barmherzigen Mutter Gottes« ter črticah, ki so izšle v založbi Niethammer in o katerih smo v našem listu že poročali, prinaša vse pomembnejše nemško časopisje daljše ali krajše ocene, v katerih uvršča našega pisatelja med najpomembnejše tvorce novejših svetovne literature. Tako je Ivanu Cankarju zagotovljen med Nemci trajen uspeh in je pričakovati, da se bodo prevedla in izdala tudi še druga njegova dela.

Dve novi oderski deli. Autor »Veleje« in »Hermana Celjskega«, dr. Anton Novačan v Celju pripravlja dvoje novih oderskih del, in sicer drugi del »Celjske kronike«, dramo »Friderik Celjski« in komedijo »Kandidat«, ki je zajeta iz našega političnega in strankarskega življenja izpred 6. januarja.

Ljudska samopomoč v Mariboru

sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ Din 50.000 za podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo!

Naši izseljenci in njihovo šolstvo

PRIVATNO ŠOLSTVO NASELJENCE V. — POGOJI V RAZNIH DRŽAVAH. — POKOJNA AVSTRIJA IN JUGOSLAVIJA.

Kakor je bilo vse dosedanje izseljevanje Slovencev, pa tudi Srbov in Hrvatov, nesistematično, slučajnostno in prepuščeno svobodni volji, spretnosti in moči posameznikov, tako je bila tudi skrb za narodno šolstvo v novih naselbinah absolutno nežadostna ali je pa sploh ni bilo. V krajih, kjer so naseljeni le posamezniki ali pa število naraščaja ne zadostuje, da bi se mogla otvoriti narodna šola, se seveda v tem oziru ne more nič ukreniti. Tu bi bili pri vsaj količkaj primernem številu dece mogoči kvečjemu le jezikovni tečaji ali takozvani nedeljski kurzi. Povsod tam, kjer so pa naše naselbine kompaktne, kakor v Združenih državah, Južni Ameriki, Westfaliji, Franciji itd., bi bilo brezpogojno treba misliti na osnovanje rednih osnovnih šol, v Ameriki mogoče tudi srednjih.

Pomen takega narodnega šolstva so naši naseljenci, posebno naprednejši, zavednejši in agilnejši sicer že sami in že pred ustanovitvijo svobodne Jugoslavije spoznali. Tako so nastale v Združenih državah poleg slovenskih župnij že davno tudi nekatere slovenske osnovne šole, na katerih poučujejo deloma učitelji in učiteljice iz domovine, skoraj sami redovniki in redovnice, ali pa župniki. Šol s posvećenimi učitelji in učiteljicami, rojenimi v novi domovini, je med slovenskimi izseljenci v Združenih državah le malo, drugod jih pa sploh ni. Vse te šole vzdržujejo izseljenci sami s prostovoljnimi prispevki, s šolnino ali pa krijejo del stroškov tudi kongregacije in družbe, v ta namen osnovane in organizirane. Na vseh teh šolah se mora poučevati seveda tudi angleščina kot državni jezik, v katerem se poučujejo tudi nekateri predmeti. Drugače pa so n. pr. Združene države glede šolstva prav tako širokogrudne in liberalne kakor glede verstva. Tam je ustanavljanje narodnih šol tedaj brez vsega mogoče. Izven Amerike pa obstoja taka slovenska šola izseljencev samo še v Aleksandriji v Egiptu in jo vodi šolske sestre, dočim vzdržujejo v Kahiri samo tečaj.

Težje kakor v Združenih državah pa je snovanje narodnih osnovnih šol za deco izseljencev v drugih državah, posebno v evropskih. V večini držav Južne Amerike so potrebne gotove formalitete, isto velja pa tudi za Kanado, v kateri prevladujeta v glavnem dva občevalna in državna jezika dominijona: angleščina in francoščina. Snovanje narodnih šol za

deco izseljencev v evropskih državah, Nemčiji, Franciji, Belgiji, je pa mogoče samo s pomočjo diplomatske akcije in posebnih tozadevnih konvencij. V tem smislu so se v poslednjih letih, hvala Bogu, tudi že podvzeli potrebni koraki s strani Beograda in je bilo to vprašanje v Nemčiji in Franciji deloma načelno že rešeno, deloma se pa še realizira.

Glavna in osnovna težkoča pri snovanju narodnega šolstva v izseljeniških kolonijah obstoja pa v pomanjkanju sredstev. To velja še posebno tam, kjer šol ne vodijo redovniki ali redovnice, ki si sredstva potom verske organizacije lažje preskrbijo kakor pa posvetni voditelji. Vsled tega je naravno, da je pri današnjem stanju te stvari podana možnost za osnovanje šole samo tam, kjer je število naseljencev, ki kompaktno ali vsaj deloma kompaktno naseljujejo kak kraj, dovolj veliko in kjer je tudi dovolj zavednih in gmotno boljše situiranih naših ljudi. Povsod drugod, kjer tega ni, je ustanovitev šole že eo ipso nemogoča, ako ne priskoči na pomoč država.

Da pokojna Avstrija ni imela prav nikakršnega interesa ustanavljati ali pa tudi samo podpirati slovensko, hrvaško in srbsko izseljeniško šolstvo, je menda pač razumljivo in o tej stvari nadaljno razpravljanje ni potrebno. Storilo se do osvobojenja tedaj z oficijelne strani ni nič. Drugače pa gleda in mora gledati na ta problem vlada svobodnega našega naroda. O tem vprašanju se je že veliko razpravljalo in pisalo, vendar pa stvar, žal še ni napredovala tako, da bi se bili podvzeli kakšni večji stvarni koraki. Ker se pa ravno v poslednjem času tudi na najbolj merodajnih mestih živahno obravnava problem naših izseljencev, bo pač treba tudi v tem preiti do pozitivnega dela in bo morala država prevzeti glavno skrb za snovanje in podpiranje ali pa tudi popolno vzdrževanje šol za deco naših izseljencev v Evropi, Ameriki in drugod. Zeleti bi bilo le, da bi se to čimprej zgodilo.

Kolinsko cikoriljo

ima vsaka gospodinja najrajši, ker iz nje skuha res dobro belo kavo. Priporočamo pa tudi našo »Redilno kavo«, ki ne potrebuje nikakega drugega dodatka in je sama z mlekom prav okusna in zdrava.

Bogastvo in beda Amerike

KROG 300 MILIJONARJEV V ZEDINJENIH DRŽAVAH. — 10% PREBIVALCEV VZAME 1/3 NARODNEGA DOHODKA. — ŽIVLJENSKI STANDARD NARAŠČA. — OGRO MNA VEČINA NARODA SE TEŽKO BORI ZA OBSTANEK.

V Evropi smo splošno prepričani, da Amerikanci kar plavajo v denarju. Ogromni gospodarski razmah Amerike tekem zadnjih let je nedvomen. V Zedinjenih državah je danes 4—6 krat toliko dolarskih milijonarjev nego v letu 1914. Povprečni letni dohodek na posamezno glavo je od leta 1922. do 1928. narasel od 625 na 742 dolarjev. Leta 1924. je imelo le še 75 oseb nad 1 milijon dolarjev letnih dohodkov, leta 1927. jih je bilo že 283, deset od njih je imelo letno po 5 milijonov dolarjev dohodkov. Ako računamo ljudi z letnim dohodkom 10.000 dolarjev že k bogatim ljudem, kaže statistika, da je bilo leta 1927. v Zed. državah 350.000 takih ljudi izmed 115 milijonov, ki spadajo k tej »zgornji plasti«, torej niti pol odstotka vseh odraslih prebivalcev, ki so imeli v rokah 12 % celega narodnega premoženja celotnega leta.

Deset največjih bogatašev si je v letu 1927. delilo letni dohodek 88 mil. 995.242 dolarjev. Kdo so bili ti srečniki, o tem še ni podana statistika, skoro gotovo pa so prilično isti, kakor v letu 1924. Takrat so plačali dohodnine: John Rockefeller ml. 6.278.000 dolarjev, Henry Ford 2 mil. 609.000, Edsel Ford 2.158.000, Andrew Mellon 1.883.000, Payne Whitney 1.677.000, Edvard Harkness 1 mil. 532.000, R. Mellon 1.181.000, Ana Harkness 1.062.000, gospa Dodge 993.000, Vanderbilt 793.000, George Vaker 792.000, Tomaž Ryan 792.000, Edv. Bervind 722.000, Vincent Astor 643 tisoč. Pri tem pa je upoštevati, da davčna izmera v Ameriki ni tako visoka kakor v evropskih državah, Andrew Mellon je finančni minister Zedinjenih držav, njegov brat R. Mellon je bankar. Oba vlečeta svoje bogastvo iz bank in težke industrije, rodbina Harkness iz železnice, Ford iz avtomobilov, Bervind iz premoga, Vanderbilt in Astor sta potomca stare finančne aristokracije.

Značilno je, da je v letu 1925. znašal narodni dohodek Zedinjenih držav 81,8 milijard dolarjev in da je od tega dohodka dobilo 10% naroda, 2.700.000 rodbin 27 milijard, ostalih 90%, 24.300.000 rodbin, pa 54 milijard dolarjev. Prvih 10% tvorijo pravi kapitalisti, bankirji, veleposestniki itd., ostalih 90% pa tvorijo mali trgovci,

nameščenci, delavci in kmetje. Ameriški narodnogospodarski strokovnjak Stuart Chase je mnenja, da je letni dohodek vsakega posameznika od teh 90% še pod 2000 dolarji, pri čemur je treba upoštevati, da je eksistenčni minimum 5članske »normalne rodbine« v srednjem ameriškem mestu preračunan na 1920 dolarjev letno. Chase je mnenja, da sicer mezde rastejo in sicer bolj nego stroški preživljanja. Toda po njegovem mnenju narašča tudi »življenjski standard« še hitreje. Seveda računa Chase v »življenjski standard« tudi posest avta, telefona in radio-aparata kot »življenjsko potrebo« tudi za delavca.

V dobrem položaju so gotovi razredi izučeni (kvalificirani) delavcev, zlasti v stavbinski stroki. Dohodek pripadnikov takozvanega srednjega statusu ali — kakor jih tam imenujejo — ljudi »z belim ovratnikom« (bančni uradniki, vladni uradniki, trgovski nameščenci, duhovniki, učitelji na deželi in v manjših mestih, župani srednjih mest, sodniki v srednjih mestih) se gibljejo med 2179 in 735 dolarji. Mnogi od njih so slabše plačani nego kvalificirani delavci, in se zgodi celo ponekod, da dobi bančni uradnik 31, kvalificirani delavec pa 46 dolarjev na teden. Značilno je, da postaneš v Ameriki šele po 14 letih službe izredni vseučiliški profesor s 4000 dolarji plače, po nadaljnjih 11 letih redni profesor z 7000 dolarji plače. Profesorji kalifornskega vseučilišča si v poletnih počitnicah redno iščejo postranskega zaslužka.

Naravnost slabo pa živijo — po večini — ameriški kmet, farmer. Sedanja vlada poskuša z različnimi merami temu priti v okom, dozda brez vidnega uspeha. Nič mnogo na boljšem niso samostojni trgovci, ki trpe pod konkurenco velikih trgovskih podjetij. Povrh je še posledica silno razvitega avtoprometa, da kupci z dežele ne nakupujejo blaga pri domačem trgovcu, ampak se vozijo v večja mesta. V nekem mestu se je izvršilo statistično štetje dnevnega inkasa trgovcev, ki je izkazalo, da sta dve tretjini izmed njih imeli pod 7 dolarji dnevnega inkasa.

Tudi v »zlati« Ameriki so torej ogromne plasti prebivalstva, ki se težko bore za svoj obstanek.

Enaka postaja, bo zgrajena v Fairbanksu na Aljaski. »Zeppelin« bo opravil dve veliki polarni vožnji. Najprej se bo pripeljal iz Friedrichshafena v Trömsö, odtam preko Spitzbergov in čez Arktido v Aljasko, kjer se bodo popravile morebitne poškodbe. Preko Sibirijske in tečaja se bo povrnil v Trömsö, odtam pa v Friedrichshafena.

Nansen se nadeja, da bodo povodom te vožnje točno ugotovili razdelitev zemlje in vode na tečaju. Fotografirno bodo posneli malo poznana obrežja, da se izpopolni zemljevid. Z »Echolotom« bodo merili globine velikega morja med Franc Jožefovo deželo in Spitzbergi in raziskovali zračne prilike.

Na govoricu o nevarnostih polarne vožnje ne da Nansen nič. Za slučaj, da se vendarle zgodi kaka nesreča, bodo vzeli za vse možno (31 mož posadke, 12 znanstvenikov, dva novinarska poročevalca in enega fotografa) kompletne opreme za bivanje na zemlji in provijant za tri mesece. Nansen izjavlja, da o neposredni nevarnosti ne more biti govora. Po njegovih triletnih izkušnjah v polarnih

krajih je položaj v maju posebno ugoden. Malo megle, le slabi vetrovi, enakomerna temperatura, nobenih neviht in nobenih visokih gor, ki bi kakorkoli ogrožale »Zeppelin«. Zato tudi ne razume, zakaj zavarovalnice nočejo »Zeppelina« zavarovati pod ceninimi pogoji.

Razdalja, ki jo bodo prevozili, je veliko manjša nego n. pr. proga Friedrichshafen—Tokio, ki jo je »Grof Zeppelin« brez težave premagal. Nansen računa, da bo polarni polet trajal zavsem 26 dni. Priprave so že v teku. Vse radio-postaje na Norveškem, Švedskem, Danskem, Spitzbergih, v Kanadi, na Aljaski, v Rusiji, Sibiriji in vse velike postaje sveta so pri-

pravljene, sprejemati vremenska poročila in jih oddajati. Le še nekaj mesecev in »Grof Zeppelin« bo znanosti doprinesel nove nepreračunljive koristi. »Grof Zeppelin« bo imel nove, najpomembnejše oddajne aparate in bodo radio-poslušalci vsega sveta lahko prejeli poročila naravnost s severnega tečaja. Tudi oddajni aparati za fotografske posnetke teh neznanih, gigantsko lepih krajev bodo iste takoj oddajali.

Samozavestno se glasi sporočilo velikega učenjaka, ki je skozi cela leta prepotoval te kraje na skiiih in primitivnih pasjih sankah in ki bo sedaj poskušal iti tja, opremljen z najmodernejšimi pripomočki tehnike.

Sport

Pred smuško sezono

Program SPD Maribor-Ruše za letošnjo zimo. — Smuški tečaji, tekme, izleti in predavanja.

Zimsko-sportni odsek SPD Maribor-Ruše ima za letošnjo sezijo sledeči program: Od 25. do 31. decembra pri Mariborski koči smuški tečaj za začetnike pod vodstvom inž. Rungaldiera in por. Ogorelca; istočasno se bo vršil začetniški tečaj tudi na Smolniku. Na Klopnem vrhu bo od 25. do 31. decembra tečaj za boljše smučarje pod vodstvom g. Ivana Tavčarja iz Ljubljane, od 26. dec. do 6. januarja pa istotam tečaj za izvežbane smučarje pod vodstvom inž. Hanssena. Smučarji naj se javijo za te tečaje ustmeno ali pisмено odsekovemu blagajniku g. Vetrihu, urarna Stojec, Jurčičeva ulica.

Vršili se bodo tudi tečaji za deco in sicer v bližini mesta ali pa za izpremembo na Činžatu pri Fali. Stariši, ki se zanimajo za ta tečaj, naj prijavijo svoje otroke istotako blagajniku.

Svojo prvenstveno tekmo za mariborsko okrožje priredi odsek 19. januarja z izhodiščem Klopni vrh, v skupinski tek dne 16. februarja z izhodiščem Ruška koča. Odsek ima na programu tudi več propagandnih smuških izletov preko Pohorja v Konjice, Slovenjgradec, Mežico in drugam. Dalje namerava prirediti izlete po Pohorju in Kozjaku, obiskati Paški Kozjak in druge lepe smuške točke. Ob petkih, po 18. uri, se bo pri blagajniku zvedela smer za nedeljo. Sv. večer in Silvestrovanje bo zopet na Klopnem vrhu.

Pri blagajniku in pri Putniku bodo ob petkih razvidna vremenska poročila z vseh naših pohorskih postojank, kar bo velike važnosti za razvoj zimskega sporta.

Namesto družabnih sestankov ima odsek vsako sredo ob 20. v Narodnem domu kegljaške večere, h katerim imajo dostop članice, člani in vpeljeni gostje. Pri blagajniku se dobivajo odsekovi znaki, znaki za mednarodno tekmo v Bohinj in Planinski koledar za 1930. V zalogi so tudi krasne razglednice lanskih prireditev na Pohorju.

Odsek priredi v najkrajšem času tudi suhi smuški tečaj ter več zanimivih predavanj, na katere opozarja že sedaj.

Za slučaj nesreč ima odsek svoj rešilni oddelek, ki bo deloval pri vseh prilikah brezhibno in bodo v vseh kočah SPD na Pohorju na razpolago nosilnice. Vse nesreče je takoj javiti blagajniku, ki potem ukrene vse nadaljno.

Končno prosi odsek, da poravnajo vsi članarino za prihodnje leto ter se poslužijo ugodnosti trikratne polovične vožnje in da pristopijo vsi smučarji v njegov krog, da bo delovanje tem uspešnejše. R.

Zagrebska nogometna reprezentanca po zvana na Dunaj.

ZNP je dobil od avstrijskega saveznege kapetana g. Meisla povabilo, da se reprezentanca mesta Zagreba udeleži dne 31. maja in 1. junija na Dunaju velikega nogometnega turnirja, na katerem bodo sodelovanje tudi reprezentance Dunaja, Budimpešte in Krakova.

ZSK Primorje za ujedinjenje sportnih organizacij.

Akademski sportni klub Primorje je na svojem izrednem občnem zboru sprejel resolucijo, v kateri se izreka za unifikacijo vseh sportnih organizacij.

Male sportne vesti.

Dne 1. januarja se odigra v Barceloni meddržavna nogometna tekma Španija: Češkoslovaška. — Viktoria Žižkovi in Čechie Karlin pa 950 dolarjev. — Svetovni v Grčijo in Turčijo, ter bosta v mesecu januarju odigrala več nogometnih tekem. Viktoria Žižkovi dobi za tekmo 1600, Čechie Karlin pa 950 dolarjev. Svetovni profesionalni teniški prvak Karel Koželuh je sprejel mesto teniškega učitelja v Cannes na francoski rivijeri. Znan češkoslovaški nogometni sodnik Stepanovsky je bil od saveza brez navedbe razlogov za pol leta suspendiran.

KARO
ROSKA
19

pravi vir za nakup dobrih čevljev

Ljudska univerza v Mariboru (Apolo kino).

V ponedeljek, 16. decembra, predava naš odlični pravnik dr. Jančič, prvi državni pravnik v Mariboru, o mladinskem sodstvu. To je menda najbolj kočljiv problem kazenskega sodstva in se vodi o njem ostra in temeljita debata že mnoga desetletja. Na njegovi poglobitvi in razjasnitvi so sodelovali najodličnejši psihologi, pedagogi in kriminalisti vsega sveta! Učitelji, stariši in juristi — Vas se tiče v prvi vrsti to važno predavanje!

Prošnja za božičnico.

Šolska mladina pri Šmarjeti ob Pesnici priredi v nedeljo 2. t. m. ob 2.30 popoldne v šoli božičnico z otroškimi igravicami, prizorčki in petjem. O tej priliki bi se vršilo tudi obdarovanje revne šolske dece vsaj s skromnimi darili. Prosimo mariborske rodoljube, da se spomnijo naše revne obmejne dece, ki opazuje z žalostjo v svojih srcih, kako radodaren je vsako leto za nemško deco božiček onstran drž. meje, s kakim darilcem v denarju ali blagu. Darila izvolite nasloviti na šolsko upraviteljstvo, ali pa jih izročiti nabiralcu, ki bo se morda prihodnji teden oglašil z nabiralno polo pri posameznikih. Vsem vnaprej prisrčen: Bog plačil! — Šolsko upraviteljstvo. —

Petelnova očala so najboljša!

Tečaj za kuhanje s plinom.

Z ozirom na bližajočo se božično praznike priredi mestna plinarna v ponedeljek, dne 16. decembra, tretje in letos zadnje predavanje o kuhanju s plinom v obedinici II. dekliške meščanske šole. Tokrat se bo predvajala predvsem specialna peka različnega testa, kar bo sigurno zanimalo mariborske gospodinje. Začetek ob 16.30.

Raziskovanje polarnih krajev s pomočjo zrakoplova

FRITJOF NANSEN, SLAVNI RAZISK OVALEC, JE GLEDE EKSPEDICIJE »GROFA ZEPPELINA« NA SEVERNI TEČAJ VELIK OPTIMIST IN PRIČAKUJE OD NJE OGROMNIH KORISTI ZA ZNANOST.

Te dni je vsa Evropa in je tudi del Amerike v radiu poslušal predavanje slovitnega raziskovalca in znanstvenika Fritjofa Nansena, ki je razpravljalo o možnosti, kako bi se v aprilu in maju 1930 raziskalo Arktido z zračno ladjo »Grof Zeppelin«, ki bi naj takrat izvršila vožnjo, katera bi celo prekosila njeno vožnjo krog sveta. Nansen je govoril v Oslo. Razlagal je, zakaj je važno, poznati razdelitev zemlje in vode in vremenske prilike na obeh tečajih. Opazovanje vremena je za modernega človeka največje važnosti, je potrebno za zrakoplovstvo, kmetijstvo in za druge svrhe. Zato treba v polarnih krajih urediti vremenske opazovalnice. V to svrhu se je ustanovila mednarodna družba za raziskovanje Arktide. V današnjih razmerah je sameno prometno sredstvo za raziskovanje polarnih krajev: zračna ladja. Najpripravnejša med njimi je »Grof Zeppelin«.

Pod vodstvom Fritjofa Nansena se bo aprila in maja 1930 vršila velika raziskovalna ekspedicija. V Trömsö na severnem Norveškem bo zgrajeno oporišče za zračno ladjo z vsemi potrebščinami in nadomestnimi deli.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 240

»Zdaj manj, ko kadarkoli. Ali mislite, da sem govorila prazne besede? Ali niste slišali moje pri-sege! ...«

Vzravnila se je kakor kip, in strašno je bilo pogledati njen drugače tako nežni obraz.

Oče se je odmaknil ...

»Altieri pogine,« je povzela ona, »razen ... razen če ga nekdo posvari! ...«

Dandolo je zajechal.

Na takšno kazen za svojo strahopetnost ni bil pripravljen.

Prepadel, trepetaje, smrtnobled se je umaknil do vrat in se jih oprijel.

Zamrmral je:

»Z Bogom, Leonora ...«

»Z Bogom, oče ...«

To je bilo vse.

Izginil je, odšel, opotekaje se, sramu pijan ...

Ta povest, ki naj bi mu zopet povrnila izgubljeno hčerino ljubezen, je torej le razširila prepad, ki ju je ločil.

In bilo je končano!

Zdaj ni imel več hčere ...

Oh, bežati! Bežati zdaj, kakor hitro mogoče!

Da nikdar več ne vidi svoje Leonore takšne, kakršno je videl ravnokar, ko je stala med njim kakor živa obsojajoča vest!

Dospel je do svoje sobe in pobral z največjo naglico tistih par reči, ki jih ni hotel pustiti. Nato je zmašil vse svoje papirje v kamin in jih zapalil.

In počasi, tiho kakor tat, je odšel iz stanovanja, kjer je prebival s svojo hčerjo. Velike stopnice so bile zapuščene. Krenil je po njih in dospel do palačinih vrat, ne da bi ga služinčad zapazila.

Zunaj, na obrežju, si je globoko oddahnil.

Obrnil se je proti pročelju palače ... proti Leonorinemu oknu, in zamrmral:

»Z Bogom! Z Bogom, dete moje!«

V tem trenutku, kakor v odgovor pozdravu žalostnega očeta, je ugasnila luč za Leonorinim oknom.

Ura je utegnila biti deset.

Dandolo je stal par minut na mestu, kakor da strmi in ne more verjeti.

Nato je zamrmral:

»Idimo, vse je končano ... gondola je blizu, bežimo ...«

Obrnil se je proti kanalu in okamenel od začudenja:

Pred njim je stal nekdo, zavil v svoj plašč.

»Kdo ste?« je vprašal Dandolo nemirno.

Kajti ta človek, ta nepremični, molčeči neznanec, se mu je zdel prikazen, ne pa živo bitje.

»Kdo ste?« je ponovil.

»Ali me ne poznate, Dandolo? ... Tem boljše! Vsaj ne bo komplikacij.«

Dandolo se je oddahnil.

Bal se je že, da je ta človek Roland Kandiano sam v svoji lastni osebi.

In zdaj je videl, da ni!

Bil je gotovo kak beneški gospod, ki mu je hotel ob srečanju povedati kaj zaupnega. S to mislijo se je potolažil in vprašal:

»Kaj hočete od mene?«

Neznanec je odgovoril uljudno:

»Povedati vam par besed na samem, Dandolo ... toda ne tukaj ... lahko bi naju kdo zalezoval ... Ali hočete iti z mano?«

»Naj bo!«

Neznanec je šel naprej, Dandolo pa ga je spremljal brez prevelike skrbi: jezilo ga je samo, da zavlačuje svoj odhod.

Dospela sta v bližino Aretinove palače.

Tam je bila stranska uličica, in tudi nabrežje je bilo popolnoma zapuščeno.

Neznanec je šel par korakov daleč po uličici. Nato je obstal.

»Dandolo,« je vprašal, »ali imate svoje bodalo?«

»Nikdar nisem brez njega,« je odgovoril visokomerno.

»Izvrstno. Za slučaj, da bi bili brez njega, sem prinesel enega s seboj, ki ga pa zdaj ne potrebujete. Vržem ga proč, da ne bom imel proti vam udobnosti dvojnega orožja.«

In res je vrgel svoje bodalo od sebe.

Obenem je odgrnil svoj plašč.

»Torej ste mi prišli predlagati dvoboj!« je vprašal Dandolo.

»Tako je.«

»Ne bom se bil z neznanecem.«

»V tem slučaju bi vas moral zaklati. Najboljše je torej, da se branite ... Preden pa vas napadem, sem vam dolžan pojasniti. Če se ljudje ubijajo, morajo vsaj vedeti, zakaj.«

»Govorite, gospod.«

»Ali veste, Dandolo, da je danes 29. januarja? Morda se vam zdi to vprašanje odveč. A razumeli ga boste popolnoma, če vas opomnim, da imamo še dva dni do 1. februarja.«

Dandolo se je zdrznil.

»Vidim, da se bova počasi sporazumela,« je povzel Neznanec. »Ni mi vam treba praviti, kaj se zgodi 1. februarja. Toda opozoriti vas moram, da veste vse naše skrivnosti in ste kljub temu radovoljno zapustili našo družbo. In obvestiti vas moram, da smo sklenili smrt vašo ... kakor tudi smrt neke bližnje vam osebe ...«

»Leonore! ... je zamrmral Dandolo.

»In da opraviha kratko, vam moram še povedati, da sem bil jaz določen v to, da vas umorim;

čakam vas že celih štirinajst dni. Morate mi biti potemtakem hvaležni, ker vam ponujam dvoboj z enakim orožjem, namesto da bi vas enostavno zabodel, kar bi bil lahko storil že dvajsetkrat v teku teh deset minut.«

»Res, hvaležen sem vam,« je dejal Dandolo resnobno. »Toda neizogibnost tega dvoboja mi ni razvidna, niti če se zamislim v interese vaše in vaših tovarišev. Neizogibnost svoje smrti bi razumel šele tedaj, če bi se čutil zmožnega izdajstva.«

»Človek je šibka stvar, Dandolo ... napočijo lahko okoliščine, ki bi vas primorale povedati, kar veste ...«

»Če bi vas hotel izdati, bi bil storil to že zdavnaj.«

»Ostajata vam še dva dni, Dandolo. To je več nego potrebujete.«

»Saj odidem še noč iz Benetek.«

»Sel se kmalu najde, ki bi se vrnil namesto vas. Od vašega življenja zavisi življenje tisočero drugih. Naj bo tako ali tako, Dandolo, dobil sem nalogo in sem jo sprejel ter jo bom izvršil, s to edino olajšavo za vas, da se mi navaden umor stidi, a zaupam v izid dvoboja, ki vam ga predlagam.«

Neznanec je govoril s svečano resnobo.

Vse je kazalo, da so njegove besede odkritosrčne in da jih ima namen izvršiti.

Dandolo je razumel, da mu ne preostaja drugega kakor braniti svoje življenje.

Vrgel je plašč od sebe, potegnil bodalo in se postavil v nastop.

Neznanec je storil enako.

Trenotek nato sta nasprotnika naskočila. In nočni boj v tej temni ulici se je pričel, brez hrupa, razen tistega rožljanja, ki oživlja dvoboje z ostrim orožjem, in zamolklega hropenja obeh borilcev.

Včasih se je bliskoma dvignila roka, rezilo bodala se je zasvetilo v nočni temi ... nič več ... Sunek je zagrešil svoj cilj.

In zopet sta plazila drug okrog drugega in prežala iznova.

To je trajalo pet minut.

Naenkrat pa je planil Dandolo nad svojega nasprotnika.

Telesi obeh sta se zapletli v strahovit objem. Nato se je začul zamolkel krik.

Eden izmed njiju je padel po tleh.

Drugi, ki je ostal neranjen, se je sklonil, potpal svoje bodalo, ki je tičalo globoko v levi nasprotnikovi rami, ter zamrmral:

»Čez deset minut bo po njem.«

Nato je pobral svoj plašč, zavil se vanj in se oddaljil brez naglice.

(Nadaljevanje sledi)

Naznanilo.

Podpisana naznanja, da **otvori 16. decembra v Slovenski ul. 12 novo trgovino z dežniki**

z zalogo iz „Prve jugoslov. tovarne dežnikov“ Jos. Vidmar v Ljubljani. Skušala bo cenj. odjemalce postreči v vsakem oziru. Priporoča se vljudno

Mila Favai, roj. Vidmar
Maribor, Slovenska ulica št. 12

Proč s starimi neracionelnimi RADIO-APARATI

S. J. G. štiricevni aparat s priključkom na omrežje je najnovejša konstrukcija. Pri tem aparatu so baterije nepotrebne. Sprejema popolnoma čisto, s polnim glasom in odstranjuje vsako motenje na omrežju. Radi dobre kvalitete in nizkih cen brezkonkurenčni!

Schwachstrom-Industrie-Gesellschaft

Glavni zastopnik: 3265

J. WIPPLINGER, MARIBOR, Jurčičeva ul. 6. Prospekti zastoni!

Božična darila

nudi najceneje

J. Mulavec
urar

Maribor, Kralja Petra trg 1

»JDEAL« MARIBOR

Tel. 2480 Tel. 2480

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7

Pride in dostavi se na dom

BRITVICE

Gillette, Mem extra, Mem de Luxe, Mond extra, Timor in vse brivske potrebščine nudi najugodnejše galanterijska trgovina

Drago Rosina
Vetrinjska ulica št. 26.

Spominjajte se CMD!

3256
Zimski plašči kratki površniki s kožuhom, obleke, gotovi krzneni ovrtniki v največji izbiri. — Angleško sukno za plašče in obleke. Največja izbira sportnega sukna edino v trgovini **Franc Cverilo, Gosposka ul. 32**

Zahtevajte povsod „Večernik!“

Posojilnica v Mariboru r. z. z. o. p.

(NARODNI DOM)

bo obrestovala hranilne vloge na knjižice in v tekočem računu od 1. januarja 1930 dalje z dnevno razpolago po

5 1/2 %

proti odpovedi na tri mesece pa po

7 1/2 %

3271

Stanje hranilnih vlog nad Din 85.000.000.—, rezervnih zakladov nad Din 5.000.000.—

VELIKA BOŽIČNA PRODAJA

U TRGOVSKEM DOMU OGLEJTE SI KRASNO BLAGO IN NIZKE CENE.

Kompletna spalnica

iz trdega lesa, obstoječa iz 2 postelj z vložki, 2 nočnih omarič, 1 omare za obleko, 1 omare za perilo, 1 umivalnikom z belo marmor. ploščo, 1 velikim ogledalom, se po ugodni ceni proda. Naslov v upravi »Večernika«. 3254

Oddam opremljeno sobo

s posebnim vhodom in električno razsvetljavo. Naslov v upravi »Večernika«. 3193

Trgovski lokal

s stanovanjem zraven cerkve pri sv. Petru se takoj odda. Vpraša se Maribor, Sodna ulica 30. 3251

Oddam v Maistrovi ulici pritličje,

lepo solčno sobo z dvema posteljama z eventualno uporabo kuhinje s 1. januarjem. Naslov v upravi lista. 3249

Perfektno strojepisko (strojepisca)

veščo slovenske in nemške stenografije z nastopom 1. januarja 1930 sprejme dr. Stajniko, advokat, Maribor. 3272

Potnika za Ljubljano in Maribor

proti mesečni plači in provizijske zastopnike za vse kraje Slovenije sprejme takoj večja zavarovalnica. Ponudbe na upravo lista pod »Zavarovalnica«. 3273

Žimnice,

otomani, divani, posteljni vložki, afrik. konjska žima in vse predelave v in izven hiše pri J. Mandl, tapetništvo, Gosposka 36. 3257

Odda se fantek

z dvema mesecema za svojega. Vpraša se v Krčevini, Praprotnikova ulica 188. 3252

Kupujem rabljeno pohištvo,

obleke, kuhinjsko posodo, perilo, čevlje, otroške igrače in drugo. Starinarina. J. Peteln, Orožnova ulica 1 (poleg glavne pošte). 3234

Prodajam

zimске plašče, moške in damske obleke, čevlje, omare, žimnice, otroško perilo, igrače in drugo. Starinarina J. Peteln, Orožnova ul. 1 (poleg glavne pošte). 3233

Snežne čevlje,

vulkanizira najceneje in najhitreje »Brzopodplata«, Tattenbachova ul. 14. 3092

Pozor!

Patent posteljni fotel, soliden, praktičen, za vsako sobo uporaben, od 1000 Din naprej pri izumitelju in izdelovalcu B. Jagodič, Rotovski trg 3. 3090

Kolesarji pozor!

Zima je tu! Prihaja čas, ko bo treba oddati vaše kolo v popolno oskrbo in shrambo čez zimo.

V istem času se vam nudi prilika, da daste vaše kolo temeljito popraviti. Generalno popravilo z emalzacijo na 180 stopinj vročine potom električne peči, poniklanje ter temeljito očiščenje in brušenje vseh krogličnih ležajev, tako, da postane kolo z malimi izdatki zopet novo. Zadostuje dopisnica, da pridem po kolo na dom. Priporoča se mehanična delavnica **Justin Gustinčič**, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. 3009

Pocen se proda

radi družinskih razmer lepo majhno posestvo, ob prometni cesti, oddaljeno 5 minut od mesta, 10 minut od kolodvora, obstoječe iz 2 hiš, gospodarskih poslopj, zelenjadnega vrta in približno 5 oralov prvovrstnega polja. Naslov v upravi »Večernika«. 3274

Pisarniško delo

se sprejme na dom. Naslov v upravi lista. 3253

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vežjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2319

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po cenl, hitro in okusno **Franjo Ambrožič**, Grajska ul. 2. 2281

Najvišje cene

plača za storo zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje **M. Ilger-ja sin**, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

Pošten delavec

se sprejme na stanovanje. Koroška c. št. 74. 3212

Tri- in dvosobno solčno stanovanje

v novi stavbi oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 3228

Profesor

daje instrukcije iz matematike, francoskega in nemškega jezika. Naslov v upravi lista. 3230

Za Božič največja izbira

blaga za plašče, kostume in obleke. Baržun v vseh modnih barvah. Pralni baržun za domače obleke. Crepella, volneni georgette, najnovejše za bluze in krila. Telovniki in puloverji za dame, gospode in otroke. Trikot perilo. Nogavice in rokavice, sportne nogavice, srajčke, kravate, naramnice in žepni robci. 3239

F. Michelitsch, modna trgovina
Maribor, Gosposka ulica šte. 14.

NOVOLETNE KOLEDARJE

krasna izdelava, velika zaloga, priporočam posebno gg. trgovcem, tovarnarjem in industrijcem
Rudolf Smolej
Maribor, Ruška cesta 2
Pridem na željo tudi s kolekcijo na dom. Dobava vsake količine takoj iz tuzemske tvornice. 3232

OKRAS IN SVEČICE

za božična drevesa

Praktična božična darila

najugodnejše v galanterijski trgovini na debelo in drobno

Drago Rosina, Maribor

Vetrinjska ulica 26 3247

Zasajenje, čiščenje, obrezovanje itd. sadnih, cvetličnih in zelenjadnih vrtov in vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje proti nizkemu honorarju 3259

specijaliziran ekonom

Karl Jurkovič, Maribor

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 8.

3011

Ze kroz 20 let!

prodaja najboljšo češko in angleško sukno za obleke in plašče, volneno blago, platno, šifon, flanel, odeje, preproge, perje in puh itd. Najnižje cene, točna postrežba! Blagovolite se prepričati!

I. N. Soštarič

Maribor, Aleksandrova cesta 13

Tropine

izvršino krmilno sredstvo za živino, oddaja od 16. do 21. decembra in potem redno od 27. t. m. naprej 3246

D. d. pivovarne „Union“

OBIŠČITE TAKOJ

novo otvorjeno

TRGOVINO Z BONBONJERAMI

ALEKSANDROVA CESTA 40
V NOVI ZGRADBI VLAHOVICA

kjer dobite okraske za božično drevo od 30 para do Din 3.— Bonbonjere od Din 10.— do 100.—. Igračke iz čokolade od Din 15.— do 18.—, čokoladne bonbone v stanjolu po reklamni ceni 10 dkg za Din 5.—, vsakovrstno čokolado od najpriprostejše do najfinejše. Ne bo Vam žal in Vam bo trud poplačan, ako nas obiščete. Ne silimo Vas k nakupu. Hočemo samo pokazati publikl našo bogato zalogo. Ako hočete imeti Vaše božično drevo bogato, okusno in poceni okrašeno, pohitite takoj v 3267

KONFISERIJO

„FLORA“

MARIBOR

ALEKSANDROVA 40

ki je samo minuto oddaljena od gl. kolodvora.

OBLASTNA HRANILNICA MARIBORSKE OBLASTI

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje)

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije. — Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih obrestuje najugodnejše. — Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti jamči Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Zato so naložbe v zavodu pupilarno varne. — Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

Praktična
BOŽIČNA DARILA

po
tovarniških cenah!

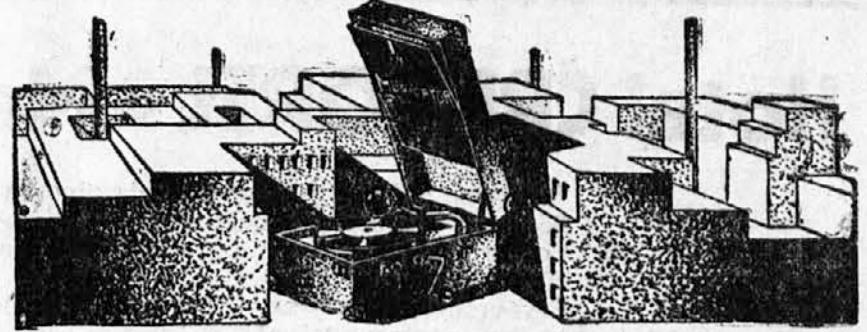
Krzneni suknjiči
za gospode

Din 450'—
Din 530'—
Din 700'—

3262

Veletrgovina

H. J. Turad, Maribor

Nudi Vam v lastni prodajalni

(v novih Scherbaumovih paviljonih na Aleksandrovi cesti)

Violine od Din 95'— dalje	Gramofone od Din 345'— dalje
Mandoline 136'—	Ročne harmonike 85'—
Gitare 207'—	Kromatične harmonike 1590'—

in vse ostale glasbene instrumente po izredno nizkih cenah

MEINEL & HEROLD

VII TOVARNA GLASBIL, GRAMOFONOV IN HARMONIK

Interesenti izven Maribora zahtevajte katalog pod naslovom: Maribor št. 163
Izvršuje vsa popravila Velika zaloga plošč

V novi Vlahovičevi hiši v Mariboru
na Aleksandrovi cesti sem otvorila novo

**TRGOVINO S PAPIRJEM, GALANTERIJO,
PARFUMERIJO IN DROBNARIJAMI**

Cenjenemu občinstvu se v ljudo priporočam za naklonjenost
in zagotavljam strogo solidnost.

3231

MILA REICH-OVA

BOŽIČNA PRODAJA

PO ZELO ZNIŽANIH CENAH

URE ZLATO SREBRO

**STOJEC-BLAGO: NAJLEPŠE IN
NAJCENEJŠE BOŽIČNO DARILO!**

**PRED NAKUPOM OGLEJTE SI
NAŠE CENE IN BLAGO!**

A. STOJEC, MARIBOR, JURČIČEVA UL. 8

3555

Izvanredna ponudba. 3099

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerino za dež

(H. G. O. V.) tehtā samo 110 gramov, imitacija ribje kože lmm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodno zložitljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport.

Reklamna cena s posebno kapuco in etujem samo 70'— Din franko, zacinjena, poslana po poštnem povzetju, 2 kosa 138'— Din. Razpošlja **A. MARIK**, export, PRAHA XII. Londýnska 57. (Če ne bi ugajala, jamčim zameno.) Naslov natančno napisati.

Najprimernejša 2231

božična darila

moderne slike

FOTO KIESER

Gregorčičeva 20

Oglejte si razstavo slik na Aleksandrovi cesti (Union). Atelje tudi ob nedeljah odprt.

NIMA SMISLA potrošiti ves denar za nakup

BOŽIČNIH DARIL

ker nekaj mora tudi ostati za priboljšek. -- Pomnite, da Vam nudi trdka

L. ORNIK, MARIBOR, KOROŠKA 9

JAKO UGODNE PLAČILNE OLAJŠAVE

pri nakupu vseh oblačilnih predmetov, kakor tudi manufakturnega blaga v splošnem. Znano je, da so le praktična darila učinkovita.

Ženka bode gotovo vsa srečna, ako dobi kos finega šifona ali drugega platna. Prikupite se ji tudi z eno lepo namizno kavino garnituro. Prav hvaležna Vam bo tudi za kakšen okusen džemper ali krzneni ovratnik («Collier»). Razveselile jo bodo galoše, snežni čevlji, nogavice i. t. d. 3242

Možek pa tudi ne bo godrnjal, če bo našel svojo suknjo okrašeno z enim lepim krznenim ovratnikom ali pa, če bo zagledal pod drevescem lep pulover, tucat robcev, več modnih srajc, kravate i. t. d.

NE ODLAŠAJTE, KER SEDA J JE RAVNO NAJLEPSA IZBIRA!

Dr. Schaefer-jevi epilepsani 3001
proti božjasti, krčem in omotici so se skozi dobo 15 let najbolj obnesli. Dnevno nova priznanja. Podrobnejša navodila in razpošiljanje izvršuje **lekarna sv. Stefana Mr. M. Fister, Osijek III.**

Gostilna pri „Starem mostu“ (Lešnik)

vsako soboto in nedeljo

koncert

Sprejemajo se abonenti na hrano in stanovanje. Priporoča se

3229

Martin Jovanović.

Turisti, Smučarji, Drsalci, Delavci,

ne pozabite

si pred nakupom obuvala ogledati bogato zalogo

„DOKO CEVLJEV“
garantirano ročno dele pri trdki

V. BLATNIK, MARIBOR

v novi zgradbi Vlahoviča
Meljska cesta št. 2. 3264

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirta, vinskega kisa, ezenčnega kisa, čaj v zavitkih in odprt. Glavna zaloga oranžade, limonade, konjaka i. t. d. od trdke „Patria“. Zagreb. 3058

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Na drobno!

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRIPOV.

Na debelo!

Hotel ČRNI OREL v Mariboru

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim na rojstni dan Nj. Veličanstva vse najmodernejše urejene velike restavracijske prostore. Koncert godbe »Drava« dopoldan od 10. do 12. ure in zvečer od 20. do 24. ure. 3241
Prvovrstna ljutomerska vina lastnega pridelka, izborna kuhinja. Potrežba zasigurano točna! Cene zmerne!
Cenjenim gostom se za obilen obisk najtopleje priporoča

Franc Zemljič, hotelir.

Primerna božična darila

Aleksandrova cesta 15

Pohištvo, preproge, posteljnina, zavese, pregri-njala, posteljne garniture, namizni prti, linoleum

Velika izbira v vseh cenah!

Exportna hiša „LUNA“

Najcenejši nakup galanterije, vezene, otroških igračk ter pletenine domačega izdelka

otročje nogavice od	Din 5— naprej
damske nogavice od	Din 7— naprej
moške nogavice (sokni) od	Din 6— naprej
vezenine od	Din 1— naprej
čipke od	Din 1— naprej

Pleteni telovniki z rokavi, puloverji, cele obleke, perilo za dame in gospode, za novorojenčke opreme lastnega izdelka. — Čevlje za dom, čevlje za telovadbo, otroške čevlje in sandale. Nadalje nudim: kravate, samoveznice, svilene trake, gumba, sploh vse potrebščine za šivilje in krojače po brezkonkurenčnih cenah. Torbice, nahrbtnike, škattje za peresnike, table itd. v veliki izbiri.

Ročni kovček, damske, spise, šolske in toletne torbice, denarnice, listnice, nahrtniki, gamaše itd. **so najprimernejša Božična darila.**

Velika izbira, vsaka velikost in najceneje

Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova cesta 13. 3107

OTVORITVENO NAZNANILO!

3240

Naznanjam slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici, da sem otvoril dne 14. dec. 1929

salon za dame in gospode „PIRC“ (poleg Aleksandrove c. v Cvetlični ulici

s prvovrstno postrežbo! Priporoča se za obilen obisk brivski salon

Pirc, Gregorčičeva 11 in „Salon za dame in gospode“ Pirc Radivoj Cvetlična ulica

Zahvala

Podpisana se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

najiskreneje za znatno pripadajočo ji podporo iz vseh treh oddelkov, po mojem prerano ter nepričakovano umrlem soprogu, gospodu Francu Balonu in priporočam to prekorošno človekoljubno društvo vsakomur v takojšnji pristop, ako še ni njega član. 3225

Pobrezje, Maribor, Bizeljsko,
dne 11. dec. 1929.

JOSIPINA BALON.

Radi inventure, zelo znižane cene!

2086

Galanterija, igračke, drobnarija, hišne in kuhinjske potrebščine, nahrtniki, košarice za na trg, ročna dela in otroški vteci. Vse vrste ščetk za glavo, obleke in čevlje, ščetke za zobe od Din 1.50 naprej. Vse vrste čipk in vezenin. En karton šolske pavole bele Din 21.—, karton šolske pavole rjave in črne Din 25.—, 6 parov moških nogavic Din 39.—, 6 parov damskih nogavic Din 39.—, 6 žebnihi robcev Din 14.—18.—, 6 ovratnikov, trde ali kaučuk Din 18.—, perilni trak, beli ali barvani m Din 1.— itd. Prepričajte se sami in ostali bodete sigurno stalni odjemalci. Se priporoča

Josip Mlinarič
Maribor, Glavni trg 17

ODOL

Kalodont, Clorodont, Pebeco i. t. d. nudi **najugodnejše in kupi ODOL steklenice.** Galanterijska trgovina **Drago ROSINA** Vetrinjska ulica št. 26

TOVARNISKA ZALOGA PERILA IN VOLNENIH PLETENIN

2665

ZATO, PRI NAJVEČJI IZBIRI, IZREDNO NIZKE CENE.

JOS. KARNIČNIK
MARIBOR, GLAVNI TRG 11

SPECIJALNA ZALOGA SAMOVEZNIC

Edison Bell Penkala d. d. Zagreb

Gramofoni in gramofonske plošče

znamke **Edison Bell Penkala, His Masters Voice Columbia**

2157

Tudi na dolgoročno odplačila na obroke! Zahtevajte brezplačne cenike!

Samoprodaja:

Jos. Martinz
Maribor
Gosposka ulica 18

ZEISS PUNKTAL

Diplomirani optik z državnim izpitom

PETELN
MARIBOR, GOSPOSKA 5

Za Božič

nudim po izredno znižanih cenah:

Sukno za zimske plašče
gotove damske plašče
gotove moške suknje
moške obleke

raznovrstne puloverje, vestje,

moško perilo
samoveznice in
razno drugo modno blago.

FRANC MASTEK, MARIBOR
Glavni trg 16 3120

Poiskusite naše nove pekarske specialitete

kakor: **Stole a la cokosette**, sijajne v okusu in trajne

Samostanske rogličke iz francoskega testa

Pravi tirolski sadni kruh (ni za zamenjati z drugimi izdelki) v vsaki velikosti, trajen

Gasteinski prepečenec v vseh oblikah, izvisno čajno pečivo, veselje vsake gospodinje

Pravi opatijski prepečenec, izvrstnega okusa

in naši vsestransko znani in priljubljeni **orehovi roglički, požunjski upognjenci in vinske pačice, vančasti kolači** itd.

Pekarna Schmid, Maribor, Jurčičeva ulica 6

Preprodajalci popust!

Pošilja se na vse strani!